

Besluit

Onderwerp

Op 7 januari 2022 ontvingen wij uw aanvraag omgevingsvergunning voor het aanleggen van een zonneveld voor een periode van 25 jaar. Uw aanvraag heeft betrekking op Driehoekweg in Best. Hieronder leest u ons besluit op uw aanvraag en waar u rekening mee moet houden.

Beslissing

1. een omgevingsvergunning te verlenen voor de volgende onderdelen:
 - Het bouwen van bouwwerken,
 - het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde,
 - het veranderen / aanleggen van een uitweg
 - het gebruiken van gronden en bouwwerken in afwijking van het bestemmingsplan Buitengebied 2021 met toepassing 2.12 lid 1 onder a sub 3 en artikel 2.23 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht voor:
 - het realiseren van een zonnepark op de locatie Driehoekweg 20, kadastraal bekend als Gemeente Best, sectie K, nummers, 34, 35 en 70 (gedeeltelijk) één en ander zoals aangegeven op tekeningen met kenmerk V-1 (29 maart 2023/21 juli 2023) en nader beschreven in de ruimtelijke onderbouwing (versie 7, d.d. 12 april 2023) voor een periode van 25 jaar.
2. onderstaande bijlagen maken deel uit van het besluit
 - Aanvraagformulier d.d. 7 januari 2023/ aanvulling 12 april 2023
 - Ruimtelijke onderbouwing d.d. 12 april 2023
 - Bijlagen bij ruimtelijke onderbouwing:
 1. Principebesluit
 2. Scoretabel zonnepark
 3. Aerius berekening
 4. Flora en Fauna effecten indicator
 5. Beknopte levering uit de Nationale databank Flora en Fauna
 - 6a Landschappelijke inpassing (7 april 2023)
 - 6b Inrichtingstekening V-1 (29 maart 2023/ 21 juli 2023)
 - 6c Tracé leiding (7 april 2023)
 - 6d bouwtekening (B1 17 april 2023)
 7. Informatiebrief omwonenden
 8. Verslag omgevingsdialoog
 9. Rapport zoncoalitie (ongeschiktheid dak)
 - Advies commissie ruimtelijke kwaliteit 18 april 2023;
 - Situatietekening;
 - Tekening externe veiligheid;
 - Tekening kabeltraject
 - bijlage 1: beroepsmogelijkheid;
 - bijlage 2: voorwaarden voor de realisatie van het project;
 - bijlage 3: afwegingen;

- bijlage 4: extra voorwaarden
- bijlage 5: Nota van zienswijzen.

3. De extra voorwaarden waaraan u moet voldoen leest u in bijlage 4. Lees deze goed door

Inwerkingtreding

Dit besluit treedt **niet** direct in werking. Met de werkzaamheden mag eerst worden gestart na afloop van de beroepstermijn. Binnen zes weken na bekendmaking van het besluit kan door belanghebbende tegen de aangegeven beschikking een beroepschrift worden ingediend bij de Rechtbank. Na afloop van deze termijn mogen de werkzaamheden worden gestart, tenzij een verzoek tot schorsing of voorlopige voorziening wordt toegewezen.

Procedure

Om te komen tot dit besluit hebben wij de procedure gevolgd uit paragraaf 3.2 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

Best, 7 november 2023

Namens burgemeester en wethouders

Ben van der Vleuten
medewerker Omgevingszaken

Beroep

Als u het niet eens bent met deze beslissing, kunt u hiertegen in beroep gaan. Dit doet u binnen zes weken na de verzenddatum van dit besluit. In een beroepschrift moet de volgende informatie staan:

- de datum
- een omschrijving van het besluit waartegen u in beroep gaat
- de reden waarom u in beroep gaat
- uw naam, (e-mail)adres en handtekening

Het beroepschrift stuurt u in tweevoud naar de rechtbank Oost Brabant, sector Bestuursrecht, Postbus 90125, 5200 MA 's-Hertogenbosch. Het besluit waar u het niet mee eens bent stuurt u als bijlage mee.

U kunt een beroepschrift ook digitaal indienen via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Daarvoor heeft u een elektronische handtekening (DigiD) nodig. Voor het behandelen van een beroepschrift betaalt u griffierecht. De tarieven vindt u op <http://www.rechtspraak.nl/Procedures/Tarieven-griffierecht>. U kunt de rechter vragen om de gemeente te veroordelen tot het betalen van uw proceskosten en griffierecht. Dit zal de rechter normaal gesproken alleen doen als u gelijk krijgt.

Soms heeft een besluit onherstelbare gevolgen. Dan kunt u niet wachten tot de rechter een beslissing neemt op uw beroepschrift. In zo'n geval kunt u aan de rechter vragen om snel een voorlopige uitspraak te doen. Dit noemen we een "voorlopige voorziening". Een verzoek om een voorlopige voorziening stuurt u naar de Voorzieningenrechter van de Rechtbank, sector Bestuursrecht, Postbus 90125, 5200 MA 's-Hertogenbosch. U stuurt het verzoek in tweevoud, samen met een kopie van uw beroepschrift. U kunt het verzoek ook digitaal indienen via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht> met uw DigiD.

VOORWAARDEN VOOR DE REALISATIE VAN HET PROJECT

Uittreksel uit het Bouwbesluit met betrekking tot **PLICHTEN** tijdens en na voltooiing van de bouw- en sloopwerkzaamheden.

INTREKKEN OMGEVINGSVERGUNNING

Indien binnen zes maanden na dagtekening van de verzending van de vergunning geen begin is gemaakt met de werkzaamheden, kan deze worden ingetrokken. Dit kan eveneens geschieden, indien de werkzaamheden zich beperken tot sloop- of grondwerken, tot werkzaamheden van voorbereidende aard of wanneer zij langer dan zes maanden worden gestaakt.

AANWEZIG ZIJN VAN BENODIGDE VERGUNNINGEN

Op het bouwterrein moeten aanwezig zijn en op verzoek aan het bouwtoezicht ter inzage worden gegeven (e.e.a. voor zover van toepassing):

- de omgevingsvergunning;
- andere vergunningen en vrijstellingen (N.B. bronbemaling);
- de aanschrijving.

AANVANG VAN DE WERKZAAMHEDEN

Minimaal 2 weken voor de aanvang van de bouwwerkzaamheden moet u zich melden bij de afdeling Informatie & Ondersteuning, vakgroep Informatievoorziening voor:

- het aangeven van de hoogte van het bouwwerk;
- de grensuitzetting door de afdeling Informatie & Ondersteuning, vakgroep Informatievoorziening (alleen als de gemeente Best de onderliggende grond heeft verkocht; overige eigenaren/bouwers moeten zelf de eigendomsgrens in het terrein zichtbaar maken);
- controle op het vervolgens door de eigenaar/bouwer conform de omgevingsvergunning uitgezette bouwwerk op hoogte en ligging/afmetingen dient 2 werkdagen vooraf gemeld te worden bij de afdeling Informatie & Ondersteuning, vakgroep Informatievoorziening.

KENNISGEVINGEN

Aan de afdeling Omgevingszaken, vakgroep Toezicht & Veiligheid moet kennis worden gegeven van:

- a. de aanvang van de werkzaamheden, ten minste twee dagen tevoren;
- b. de aanvang van het inbrengen van de funderingspalen, ten minste twee dagen tevoren;
- c. de aanvang van de grondverbeteringswerkzaamheden, ten minste twee dagen tevoren;
- d. de aanvang van het storten van beton, ten minste twee dagen tevoren;
- e. de voltooiing van de grondleidingen en afvoerputten, onmiddellijk na voltooiing;
- f. de te treffen maatregelen bij de uitvoering van werken bij temperaturen beneden twee graden Celsius, ten minste twee dagen tevoren;
- g. het gereed zijn voor ingebruikgeving of ingebruikneming van het bouwwerk.

VEILIG BOUWEN

Bij het bemaalen van bouwputten mag niet op zodanige wijze water aan de bodem worden onttrokken, dat een verlaging van de grondwaterstand in de omgeving plaatsvindt, waardoor funderingen en bouwwerken schade zouden kunnen oplopen. Het terrein waarop wordt gebouwd, grond wordt ontgraven of dergelijke werkzaamheden worden verricht, moet door een doeltreffende afscheiding van de weg en van het aangrenzende open erf of terrein zijn afgescheiden indien gevaar of hinder te duchten is.

INGEBRUIKGEVING/-NEMING

Na de bouw van een bouwwerk, waarvoor een omgevingsvergunning is verleend, is het verboden dit bouwwerk in gebruik te geven of te nemen indien het bouwwerk:

- niet gereed gemeld is bij het bouwtoezicht en/of
- er niet is gebouwd overeenkomstig de omgevingsvergunning

BOUW- EN SLOOPAFVAL

Het bij de bouw vrijkomende gevaarlijk afval moet worden gescheiden van het overige afval. Het gevaarlijk afval moet worden afgevoerd naar een bewerkingsinrichting of naar een verwerkingsinrichting, die over een voor dat afval vereiste vergunning beschikt. Indien degene die bouwt niet zelf dit afval vervoert, moet dit op de bouwplaats worden overgedragen aan een inzamelaar en transporteur die vergunninghouder is op grond van de Wet milieubeheer.

Afval dat ontstaat door bouwwerkzaamheden (hieronder niet begrepen het gevaarlijk bouwafval) dient, teneinde hergebruik mogelijk te maken, te worden afgevoerd naar een daarvoor bestemde bewerkingsinrichting of verwerkingsinrichting of naar een sorteerinrichting, en voor zover dit niet mogelijk is dient de houder van dit afval zich hiervan te ontdoen op de voor het milieu minst bezwarende wijze.

BOUW- EN SLOOPWERKZAAMHEDEN

Er dient te worden voorkomen dat er tijdens het uitvoeren van bouw- en sloopwerkzaamheden hinder en / of onveilige situaties ontstaan.

Overige toestemmingen

U dient na te gaan of voor het realiseren van dit project nog meerdere toestemmingen vereist zijn en deze dan ook te verkrijgen. Hierbij kan o.a. worden gedacht aan Brabant Water, Tennet, Waterschap en mogelijke toestemming(en) vanuit de Verordening ondergrondse infrastructuur (tracé kabel onder Mosselaarweg).

Overwegingen**Aanvraag**

U vraagt een omgevingsvergunning voor het realiseren van een zonnepark op de locatie Driehoekweg 20 in Best.

Ontvankelijkheidstoets en onlosmakelijkheidstoets

Uw aanvraag en de daarbij horende stukken voldoen aan de geldende eisen. U heeft voldoende gegevens aangeleverd voor het nemen van een beslissing. In de aanvraag ontbreken geen onderdelen.

Bouwen en brandveilig gebruik

Uw aanvraag voldoet aan de criteria voor het onderdeel bouwen.

Wij hebben uw aanvraag getoetst aan het Bouwbesluit, de gemeentelijke Bouwerordering en redelijke eisen van Welstand. Uit de toets is het volgende naar voren gekomen:

1. U hebt aannemelijk gemaakt dat uw bouwplan voldoet aan de eisen uit het Bouwbesluit en de Bouwverordening;
2. Bouwplan voldoet aan redelijke eisen van welstand, zie bijgevoegd advies van 18 april 2023.

Uitvoering van werken, geen bouwwerken zijnde

In samenhang met de realisatie van het zonnepark vinden ook andere werkzaamheden plaats waarvoor een vergunningplicht geldt, gelet op de in het bestemmingsplan Buitengebied 2021 aan het projectgebied toegekende bestemming, gebiedsaanduidingen en dubbelbestemmingen. Het gaat daarbij om de aanleg van verharding, grondverzet (dempen sloot) en realiseren overloopgebied (verlaging maaiveld), het verwijderen van beplanting en aanbrengen van hoogopgaande of diepwortelende beplanting en het aanleggen van kabels.

De betreffende werkzaamheden zijn noodzakelijk voor de aanleg van het zonnepark en doen geen onevenredige afbreuk aan de te beschermen landschappelijke en hydrologische waarden. Het zonnepark wordt voorzien van een passende inpassing met streekeigen beplanting. De struweelhagen dienen ook na het verwijderen van het zonnepark in stand te worden gehouden. Werkzaamheden vinden gedeeltelijk plaats binnen de zone rond een hoogspanningsverbinding en een waterleiding. Met de leidingbeheerders is contact geweest, hieruit zijn geen onoverkomelijke bezwaren naar voren gekomen.

Voor een meer uitgebreide toelichting wordt verwezen naar de opgestelde ruimtelijke onderbouwing, waarin ook op deze aspecten wordt ingegaan.

Inrit/uitweg

Uw aanvraag voldoet aan de criteria voor het onderdeel inrit/uitweg.

Wij hebben uw aanvraag beoordeeld. Hieruit is het volgende naar voren gekomen:

1. de inrit/uitweg belemmert het gebruik van bestaande openbare parkeerplaatsen niet;
2. de inrit/uitweg veroorzaakt geen gevaar of hinder voor het verkeer ter plaatse;
3. het aanleggen van de inrit/uitweg veroorzaakt geen schade aan de groenvoorziening;
4. de inrit/uitweg tast het aanzien van de omgeving niet aan;
5. openbare voorzieningen, zoals bestrating, verkeersborden, verlichting of bluswaterpunten hoeven niet te worden aangepast.

Het toetsingskader voor inrit/uitweg vindt u in artikel 2.12 van de Algemene Plaatselijke verordening en het inrittenbeleid.

Bestemmingsplan

U krijgt een vergunning voor het onderdeel handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening.

Wij hebben uw aanvraag beoordeeld. Hieruit is het volgende naar voren gekomen:

1. Uw aanvraag past niet binnen het geldende bestemmingsplan Buitengebied Best 2021.
2. U heeft een ruimtelijke onderbouwing als bijlage bij uw aanvraag voor een omgevingsvergunning gevoegd. Hieruit blijkt dat uw plan niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening.
3. Andere belanghebbenden ondervinden geen onevenredige gevolgen van deze afwijking van het bestemmingsplan.

Op basis van artikel 2.12. lid 1 onder a, sub 3 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht hebben wij de mogelijkheid toestemming te verlenen om af te wijken van het bestemmingsplan. Onder verwijzing naar bijgevoegde ruimtelijke onderbouwing waarmee een goede ruimtelijke ordening wordt aangetoond, achten wij medewerking aan deze aanvraag door af te wijken van het bestemmingsplan aanvaardbaar.

Verklaring van geen bedenkingen

Een verklaring van geen bedenking van de gemeenteraad, als bedoeld in artikel 2.27 Wabo juncto artikel 6.5 lid van het Bor, is gelet op het raadsbesluit van 30 mei 2016 niet vereist aangezien het plan in overeenstemming is met de Visie voor duurzame energieopwekking Buitengebied Best.

Zienswijzen

Het ontwerpbesluit heeft ter inzage gelegen vanaf 3 mei t/m 13 juni 2023. Tijdens deze periode zijn vier zienswijzen ingediend. In het opgestelde zienswijzenverslag is de inhoud van de zienswijzen opgenomen en onze reactie hierop. Behoudens enkele ondergeschikte aanpassingen/aanvullingen vormen de ontvangen zienswijzen geen aanleiding om af te zien van het voornemen om medewerking te verlenen aan deze ontwikkeling. Voor een uitgebreide motivatie wordt verwezen naar het zienswijzenverslag dat als bijlage 5 bij deze vergunning is opgenomen.

EXTRA VOORWAARDEN

Behoort bij de omgevingsvergunning voor : Driehoekweg 20 Best
Verleend onder dossiernummer : WABO_VERG-22-00036

1. Op grond van artikel 6.8 van het Bouwbesluit dienen voorzieningen voor elektriciteit te voldoen aan NEN 1010.
2. Tijdens de werkzaamheden dienen maatregelen te worden genomen ten aanzien van veiligheid en het voorkomen van hinder tijdens het bouwen. Het betreffende de onderstaande maatregelen:
 - maatregelen ter voorkoming van letsel van personen op een aangrenzend perceel of een aan het bouwterrein grenzende openbare weg, openbaar water of openbaar groen;
 - maatregelen ter voorkoming van letsel van personen die het bouw- of sloopterrein onbevoegd betreden;
 - maatregelen ter voorkoming van beschadiging of belemmering van wegen, van in de weg gelegen werken en van andere al dan niet roerende zaken op een aangrenzend perceel of op een aan het bouw- of sloopterrein grenzende openbare weg, openbaar water of openbaar groen;
 - maatregelen ter voorkoming van geluid-, trillings- of stofhinder.
3. Voor de aanvang van de werkzaamheden dient een nul-meting te worden verricht om het organisch stofgehalte van de bodem, het bodemleven en de bodemstructuur vast te stellen. Om de effecten van het zonnepark op deze bodemwaarden te monitoren dient elke vijf jaar, vanaf de ingebruikname van het zonnepark, een tussenmeting plaats te vinden. Na het verwijderen van het zonnepark moet een eindmeting plaats te vinden. Onderzoeksresultaten dienen te worden overlegd aan de gemeente. Als uit de metingen blijkt dat de bodem(diversiteit) is afgenomen, dienen maatregelen te worden getroffen om de bodem(diversiteit) te herstellen, hiervoor dient een plan van aanpak aangeleverd te worden bij de gemeente.
4. De landschappelijke inpassing, zoals aangegeven op tekening en beschreven in het document landschappelijke inpassing, bestaande uit struweelhagen en bloemrijk grasland, dient voorafgaand aan de realisatie van het zonnepark, maar uiterlijk 12 maanden na het onherroepelijk worden van de omgevingsvergunning, zijn gerealiseerd. Voor het bloemrijk grasland, dat ligt binnen de afrastering, zoals omschreven in het landschapsplan, geldt dat dit uiterlijk binnen 6 maanden na de realisatie van het zonnepark wordt gerealiseerd.
5. Struweelhagen en de te planten bomenrij (pag. 20 landschapsplan) alsmede de te realiseren waterberging dienen ook na het verwijderen van het zonnepark in stand te worden gehouden.
6. Voor het zonnepark geldt een instandhoudingstermijn van 25 jaar, hierna dient het zonnepark verwijderd te worden. Als peildatum geldt hiervoor de datum van inwerking name van het zonnepark. Ter garantstelling dient uiterlijk vijf jaar voor het verstrijken van de instandhoudingstermijn een bankgarantie van € 40.000 overlegd te worden aan de gemeente.
7. Randvoorwaarden in verband met nabijheid hoogspanningsverbinding (zie zienswijzenverslag reactie Tennet).

- a. Voor de uitvoering van de werken en/of werkzaamheden dienen bij toestemming@tennet.eu veiligheidsvoorwaarden te worden aangevraagd. Zonder deze toestemming mogen de werken of werkzaamheden niet worden uitgevoerd.
- b. Geen trafostations in belemmerde strook;
- c. Het is niet toegestaan om laadpalen onder de hoogspanningsverbinding te positioneren. Bij brand zorgt een (langdurige) vuurlast dat de geleiders van de hoogspanningsverbinding mogelijk kunnen beschadigen, smelten en/of breken;
- d. In de nabijheid van een hoogspanningsleiding kan hinder worden ondervonden van elektromagnetische beïnvloeding. Om een veilige werking van apparatuur en veiligheid met betrekking tot objecten te garanderen kan het noodzakelijk zijn mitigerende maatregelen te treffen. Tennet adviseert een beïnvloedingsstudie ten aanzien van wederzijdse beïnvloeding volgens de hiervoor geldende NEN-normeringen te laten uitvoeren;
- e. Metalen afrastering geplaatst in de lengterichting van de hoogspanningsverbinding moet tenminste om de 100 meter geaard te worden. Bij meer dan 1000 meter afrastering in de lengterichting van de hoogspanningsverbinding moet er door middel van het opnemen van isolatoren gesectioneerd worden;
- f. Alleen laagblijvende beplanting is toegestaan binnen de belemmerde strook langs de hoogspanningsleiding;
- g. Bij de aanplant van bomen moet er rekening mee gehouden worden dat de bomen zodanig onderhouden worden dat bij omvallen en/of groei deze altijd met een afstand van minimaal 7 meter buiten het bereik van de buitenste geleiders moeten blijven om overslag te voorkomen.

Brandveiligheid

1. Indien in de bestaande kippenstallen nieuwe technische ruimte(n) worden gerealiseerd, dan dien(t)(en) deze technische ruimte(n) op grond van artikel 2.85 van het Bouwbesluit worden uitgevoerd als een apart brandcompartiment, inclusief de daarbij vereiste weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag. Uiterlijk 3 weken voor aanvang van de bouwactiviteiten dient in dat geval gegevens te worden aangeleverd ter onderbouwing dat er voldoende weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag wordt gerealiseerd.

Het EOS-park dient te worden uitgevoerd conform de (concept) PGS 37-1:2023, waarbij specifiek aan de maatregelen voor typical 2 dient te worden voldaan. Daarbij zal met name ook aandacht moeten zijn voor onderstaande:

2. Maatregelen met betrekking tot brandveiligheid

Uit de aangeleverde gegevens blijkt niet dat de EOS`en in het EOS-park aantoonbaar beveiligd zijn tegen brandpropagatie op basis van de NEN-EN-IEC 62933-5-2 of UL9540A zoals beschreven in maatregel M55. In bijlage `B1 EOS Maatregelen PGS37.pdf is zelfs door de aanvrager gesteld dat deze maatregel niet van toepassing is. Echter, dit is niet correct; een EOS dient aantoonbaar beveiligd te zijn tegen brandpropagatie. Indien een EOS hier niet aan voldoet zijn aanvullende maatregelen vereist in de vorm van een brandwerendheid van 60 minuten en behuizing van brandklasse A (M9/M10), bluswateraansluiting (M56) en brandbeheerssysteem (M57).

Omdat de EOS`en van dit energiepark niet aantoonbaar beveiligd zijn tegen brandpropagatie zal een bluswateraansluiting en een brandbeheerssysteem aanwezig moeten zijn per EOS.

- Elke EOS dient te zijn voorzien van een bluswateraansluiting welke voldoet aan maatregel M56 van de (concept) PGS 37-1:2023. Voor het gebruik van de bluswateraansluiting zal voor de brandweer in de directe nabijheid van het EOS-park (maximaal 40 meter) een bluswatervoorziening aanwezig moeten zijn met capaciteit van 90m³/uur. Deze bluswatervoorziening dient te voldoen aan de Interregionale Adviesleidraad Bluswatervoorziening en Bereikbaarheid 2022.

- Elke EOS dient te zijn voorzien van een brandbeheerssysteem welke voldoet aan maatregel M57 van de (concept) PGS 37-1:2023.

Dat betekent dat het brandblussysteem:

o Is ontworpen, aangelegd en onderhouden volgens een uitgangspuntendocument (hierna: UPD), zoals beschreven in maatregel M58 uit (concept) PGS37-1:2023.

- o Het brandbeheerssysteem wordt jaarlijks op functioneren en onderhoud beoordeeld door een inspectie-instelling met een accreditatie volgens NEN-EN-ISO/IEC 17020 als type A voor het uitvoeren van beoordelingen en inspecties van brandblussystemen.
- o Voor wat betreft het UPD wordt voldaan aan de maatregelen M58, M59 en M60 uit (concept) PGS37-1:2023.
- Uiterlijk 3 weken voor aanvang van de bouwactiviteiten dient ter goedkeuring een UPD van het in een EOS te plaatsen brandbeheerssysteem te worden aangeleverd.

Aanvullende opmerking:

Vanwege de Europese F-gasverordening (Verordening (EU) 517/2014) dient het gebruik van fluorkoolwaterstoffen tegen 2030 sterk teruggebracht te zijn. Dit heeft direct invloed op de beschikbaarheid van het blusmiddel Heptafluorpropan/FM200. Niet alleen is gebruik straks verboden, maar ook de beschikbare reserve hoeveelheden zullen naar verwachting de komende jaren teruglopen. De Veiligheidsregio Brabant Zuidoost adviseert daarom dit blusmiddel niet meer toe te passen in brandbeheerssystemen.

3. Maatregelen met betrekking tot optreden bij calamiteiten

Met het oog op het bestrijden van calamiteiten bij het EOS-park dient aandacht te zijn voor het volgende:

- ¿ Om in geval van een incident goed op te kunnen treden dient het EOS-park altijd bereikbaar te zijn voor hulpverlenende diensten. Daarom dient een EOS-park via ten minste twee op voldoende uit elkaar gelegen ingangen toegankelijk te zijn (zie maatregel M63).
- ¿ Er dient een actueel noodplan te zijn voor het handelen bij incidenten met het EOS-park. Dit noodplan dient ten minste de informatie te bevatten zoals beschreven in maatregel M64 en dient ook voorhanden te zijn bij de hulpdiensten uiterlijk 2 weken voor ingebruikname van het zonnepark.

4. Melden ingebruikname EOS

Om optimaal te zijn voorbereid op een eventueel incident dient voorafgaand aan de ingebruikname van het EOS een melding te worden gedaan bij de brandweer. De volgende zaken dienen te worden aangeleverd in deze melding:

- ¿ Datum van ingebruikname en plaatsing van het EOS.
- ¿ De definitieve uitvoering van het EOS.
- ¿ Het definitieve noodplan (volgens maatregel M64).
- ¿ De positie en uitvoering van de bluswateraansluiting, conform maatregel M56.

Deze melding dient uiterlijk twee weken voor de start van de activiteiten te worden gedaan via planvormingbrandweer@vrbzo.nl.

5. Er dient te worden voldaan aan de algemene, preventieve en repressieve maatregelen die worden benoemd door VRBZO om de gevolgen van een eventuele brand te beperken en inzet van de brandweer mogelijk te maken. Zie document "Maatregelen aanleg zonnepark".

(Ter info aan casemanager: de maatregelen waar onder punt 5 naar verwezen wordt staat in het advies VRBZO blad 3 t/m 6. Ik ben zo vrij geweest hier een apart document (= document "Voorwaarden brandveiligheid aanleg zonnepark met energieopslagpark aan de Driehoekweg in Best" van te maken om als bijlage toe te voegen aan besluit (of bij begeleidend schrijven bij besluit).

Voorwaarden Inrit/uitweg

1. U legt de inrit/uitweg in eigen beheer aan.
2. De breedte van de inrit/uitweg is maximaal 8,00 meter.
3. Voor de inrit/uitweg gebruikt u een open bestrating waardoor het water kan weglopen (dus geen asfalt o.i.d.).
4. U mag de afwatering van de weg niet verstoren.
5. De wegbeheerder heeft het recht u te wijzen op onveilige situaties. Indien nodig leggen wij de werkzaamheden stil.
6. Bij de aanleg van de inrit/uitweg respecteert u alle veiligheidsaspecten.
7. De plaats van de inrit/uitweg moet direct of via een kleine doorsteek vanaf de weg te bereiken zijn.

Zienswijzenverslag Zonnepark Driehoekweg 20 (vastgesteld 1 augustus 2023)

(omgevingsvergunning WABO_VERG-22-00036)

Bekendmaking ontwerpbesluit omgevingsvergunning

Op 2 mei 2023 is de bekendmaking van het ontwerpbesluit voor het realiseren van een zonnepark op de locatie Driehoekweg 20 geplaatst in het gemeenteblad. Op 16 mei heeft een rectificatie plaatsgevonden. Vanaf 3 mei tot en met 13 juni 2023 heeft het ontwerpbesluit voor het verlenen van een omgevingsvergunning, met toepassing van artikel 2.12 lid 1 onder a sub 3 en artikel 2.23 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), gedurende zes weken ter inzage gelegen. Tijdens de zienswijzentermijn zijn vier zienswijzen ingediend.

1. Zienswijze 1: Natuurlijk persoon (geanonimiseerd)), (zienswijzenformulier website gemeente Best/ ontvangen 10 mei 2023);
2. Zienswijze 2: Waterschap De Dommel, Postbus 10001, 5280 DA Boxtel, (dagtekening 8 juni 2023 /ontvangen 13 juni 2023 (post);
3. Zienswijze 3: Provincie Noord-Brabant, Postbus 90151, 5200 MC 's-Hertogenbosch, (dagtekening 13 juni 2023, ontvangen 13 juni 2023 (berichtenbox);
4. Zienswijze 4:Tennet TSO B.V., Postbus 718, 6800 AS ARNHEM, (dagtekening 9 juni 2023 / ontvangen 14 juni 2023 (post);

Ontvankelijkheid

De vier zienswijzen zijn allemaal binnen de gestelde termijn ingediend en voldoen ook aan de overige indieningsvereisten. De zienswijzen dienen bij de besluitvorming betrokken te worden.

Inhoudelijke beoordeling

In de onderstaande tabel is de essentie van de ontvangen zienswijzen opgenomen en de reactie van de gemeente hierop aangegeven.

Zienswijze 1 (natuurlijk persoon/geanonimise erd)	
1a. Zonnepanelen horen op daken en passen niet een natuurrijk gebied met hoge landschappelijke waarde. Er zijn betere locaties denkbaar langs snelwegen of op parkeerplaatsen.	1a reactie gemeente Het heeft ook onze voorkeur om zonnepanelen waar mogelijk op de daken van gebouwen te plaatsen. Om verzekeringstechnische redenen is dat in deze situatie niet mogelijk. Het realiseren van een zonnepark op de locatie Driehoekweg 20 heeft wel een toegevoegde waarde op basis waarvan kan worden ingestemd met deze locatiekeuze (zie reactie 1c). Met het realiseren van struweelheggen langs de randen wordt het zonnepark grotendeels aan het zicht onttrokken, waardoor de aantasting van de landschappelijke waarden beperkt blijft. Het aanplanten van deze heggen zorgt voor het versterken van de kwaliteiten van het gebied, zowel in visueel als ecologisch opzicht. De heggen dienen bovendien ook na het verwijderen van het zonnepark in standgehouden te worden.

1b. Het toekomstperspectief van de agrarische bedrijven op deze locaties, gelet op de stikstofproblematiek en de nabijheid van natuurgebieden die beter beschermd moeten worden.	1b reactie gemeente Het betreft hier pluimveebedrijven die een relatief kleine bijdrage leveren aan de stikstofproblematiek in vergelijking tot bijvoorbeeld de rundveehouderij. Het gaat hier om twee economisch gezonde bedrijven en er is geen aanleiding op te veronderstellen dat de bedrijfsvoering binnen nu en 25 jaar zal worden beëindigd. Het aanleggen van het zonnepark zorgt ervoor dat minder gebruik gemaakt hoeft te worden van andere energiebronnen, voor het verwarmen van stallen of het drogen van mest, met een hogere milieubelasting.
1c. Onduidelijk is hoe deze ontwikkeling past in de lange termijnvisie en het duurzaamheidsbeleid van de gemeente.	1c reactie gemeente Ruimtelijk beleid In onze omgevingsvisie is aangegeven dat voor het buitengebied wordt ingezet naar de transitie naar een "natuurinclusief" landbouw- en voedselsysteem, gebaseerd op gesloten kringlopen. Ontwikkelingen zoals zorgboerderijen, recreatieve activiteiten en accommodaties, het leveren van natuurdiensten en de opwek van duurzame energie als alternatieve economische dragers worden gefaciliteerd De opwek van zonne-energie is mogelijk mits goed ingepast in het landschap en passend binnen de visie Duurzame Energie Opwek Buitengebied en het bijbehorende afwegingskader. In de opgestelde ruimtelijke onderbouwing is een uitgebreide beoordeling van het initiatief aan deze visie en het afwegingskader opgenomen. De ontwikkeling past binnen het gemeentelijk beleid en het afwegingskader. Duurzaamheid Gelet op de grote stroomvraag zijn ook zonneparken in landelijke gebied noodzakelijk, met alleen zonnepanelen op daken kan niet in die behoefte worden voorzien. Het initiatief ontlast het stroomnet omdat een grote gebruiker geen of minder stroom meer van het net hoeft af te nemen. Hierdoor ontstaat ruimte op het netwerk. Door te werken met batterijen kan de stroom worden opgeslagen en ook in de nachtperiode worden gebruikt. De opgewekte stroom wordt gebruikt voor de verwarming van stallen en het drogen van mest. Het bedrijf hoeft hiervoor dan geen gebruik te maken van meer milieubelastende energiebronnen.

Zienswijze 2 Waterschap De Dommel;	
2a landschappelijke inpassing / uitwerking via watervergunning Verzocht wordt om de waterberging met omvang van 2500 m2 te borgen in de omgevingsvergunning en voor de nadere uitwerking te verwijzen naar de te verlenen watervergunning. (diepte, instroom onderhoud, obstakels).	<i>2a Reactie gemeente</i> Het realiseren van een waterberging voor extra wateropvang bij hogere waterstanden zorgt voor een belangrijke meerwaarde van deze ontwikkeling. Op welke wijze de wateropvang precies wordt uitgevoerd is daarbij minder van belang. Gelet op de deskundigheid van het Waterschap op dit onderdeel is het mogelijk om nadere detaillering via de genoemde watervergunning verder uit te werken. Gelet op het overleg wat tussen initiatiefnemer/waterschap heeft plaatsgevonden na de tervisielegging van het ontwerpbesluit is de inrichtingstekening van het zonnepark aangepast (tekening V-1 datum 29 maart 2023 / 21 juli 2023). De gewijzigde tekening wordt toegevoegd aan de vergunning en vervangt de inrichtingstekening van 29 maart 2023.
2b termijn waterberging Waterschap wil de waterberging ook op lange termijn behouden. Hiervoor zouden voor het verstrijken van de termijn (1 jaar voor einddatum) nadere afspraken met gemeente en initiatiefnemer moeten worden gemaakt.	2b Reactie gemeente Behoud van waterberging na het verwijderen van het zonnepark wordt als voorwaarde aan omgevingsvergunning verbonden.
Zienswijze 3 Provincie Noord-Brabant	
Planbeschrijving Het ontwerp zonnepark Driehoekweg 20 Best voorziet in de aanleg van een zonneweide op Driehoekweg 20 in Best. Daarbij wordt in de toelichting aangegeven dat 12.012 m2 ingezet wordt voor de plaatsing van zonnepanelen, 7905 m2 ingezet wordt voor de plaatsing van een struweelhaag, 8680 m2 voor bloemrijkblijvend grasland, 2484 m2 voor waterberging en 6666 m2 weiland.	<i>Opmerking gemeente</i> Opgenomen beschrijving is niet juist. De struweelhagen hebben een oppervlakte van ca. 2800 m2. De oppervlakte aan bloemrijk grasland bedraagt 5880 m2 (gezamenlijk 8680 m2).

<i>Noodzakelijkheid en duurzame energiebehoefte</i> Onvoldoende is onderbouwd hoe het zonnepark past binnen de zonneladder en het beleid van de gemeente. Er wordt in het <i>bestemmingsplan</i> verwezen naar de 'Visie duurzame energieopwekking buitengebied Best', maar het is onduidelijk hoe dit initiatief zich verhoudt tot het eigen beleid van de gemeente en de daarin beschreven behoefte naar zonneparken in het buitengebied. Het is bijvoorbeeld niet duidelijk hoe dit zonnepark past binnen de maximaal toegestane 20 hectare aan zonneveld tot 2026. Wij verzoeken u om een onderbouwing te leveren waarin duidelijk wordt hoe dit zonnepark past binnen de zonneladder en het eigen beleid, voordat een definitief besluit wordt genomen over het zonnepark.	<i>Reactie gemeente</i> In de gemeentelijk visie is ook een zonneladder opgenomen, weliswaar gebaseerd op een oudere versie van de RES maar qua systematiek toch goed vergelijkbaar. In de opgestelde ruimtelijke onderbouwing is hierop uitgebreid ingegaan. In aanvulling hierop kan het volgende worden toegelicht. Om volledig te kunnen voorzien in de stroombehoefte van de gemeente Best, is ca. 229 hectare aan zonnepanelen nodig. Dit is ongeveer de helft van het grondoppervlak van de dorpskern van Best. Binnen dit gebied zou ca. 190 hectare benut kunnen worden voor de aanleg van zonnepanelen op daken. Het plaatsen van zonnepanelen op daken binnen de bebouwde kom heeft uiteraard onze voorkeur. Duidelijk is echter dat daarnaast ook andere oplossingen gevonden moeten worden om te kunnen voldoen aan de gemeentelijke ambitie, waarbij alle benodigde energie (na besparing) moet worden opgewekt uit duurzame bronnen zoals zon en wind. Zelfs bij een volledige dakbezetting binnen de komgrenzen is nog steeds 39 hectare aan panelen in het buitengebied nodig. Alternatieve energiebronnen zoals windenergie zijn binnen de gemeentegrenzen bovendien moeilijk te realiseren. In het beleid zijn bepaalde gebieden uitgesloten voor het realiseren van zonneparken. Voor de overige gebieden dient een nadere afweging plaats te vinden. Hiervoor zijn de volgende kaders aangegeven: Kaders voor zonneparken in het buitengebied - Limiet van 20 hectare zonnevelden voor de periode tot 2026 - Maximaal 25 jaar instandhoudingstermijn - Eigenstandige procedure met eigen ruimtelijke afweging - LIR (landschappelijk inpassing + bijdrage van € 1,00 per m2) zonneveld - Participatie - Meerwaardecreatie - Integrale duurzame oplossingen - Rekening houden met landschapstype ter plaatse Daarnaast moeten zonneparken aan de volgende specifieke voorwaarden voldoen. Specifieke voorwaarden voor zonnevelden 1. Inpassing met gebiedseigen beplantingen en landschapselementen 2. De landschapsstructuur en landschapstypen zijn leidend 3. Afstand tot woningen en objecten met cultuurhistorische waarden 4. Zorg voor de omgeving 5. Aandacht voor bodemleven Naast de visie is voor de beoordeling van initiatieven voor zonneparken het Afwegingskader duurzame energieopwekking buitengebied Best van belang. In dit toetsingskader worden voor ontwikkelingen binnen de landschapskleur 'oranje' een andere wegingsfactor gehanteerd. Om aan het vereiste puntenaantal te kunnen halen is in deze gebieden extra inspanning vereist.
--	--

	In de opgestelde ruimtelijke onderbouwing is uitgebreid ingegaan op het gemeentelijk beleid (visie) en het afwegingskader. De beoordeling van het afwegingskader is opgenomen in de bijlagen bij de ruimtelijke onderbouwing. Binnen de beleidsmatige ruimte van 20 hectare tot 2026 is inmiddels ca. 4 hectare gerealiseerd (zonnepark Best aan de Eindhovenseweg-zuid). Twee andere parken zijn wel vergund maar met de uitvoering is nog niet gestart (4 en 3,7 hec.). 11,7 hectare. is dus al gerealiseerd of vergund, waardoor nog voldoende ruimte is voor extra parken. Het zonnepark aan de Driehoekweg heeft een oppervlakte van 1.2 hectare. Dit neemt niet weg dat een zorgvuldige afweging moet plaatsvinden ten aanzien van de locatiekeuze en de voorwaarden waaronder een park wordt toegestaan. Noodzaak Het zonnepark heeft een capaciteit van 2.0 MW. De stroom zal worden gebruikt door twee pluimveebedrijven. Overtollige stroom in de dagperiode wordt opgeslagen in een batterij om ook in de nachtperiode over voldoende stroom te beschikken. Een deel van de opgewekte stroom zal worden gebruikt voor een nieuw aan te schaffen van verwarmingsinstallatie waarmee de stallen worden verwarmd. Dit gebeurt nu met een installatie waar houtsnippers in worden verbrand. Deze installatie heeft onvoldoende capaciteit waardoor eigenlijk een tweede nodig is. Met de realisatie van het zonnepark kan op een andere wijze (minder milieubelastend) worden voorzien in deze energiebehoefte. Het qua stroomverbruik zelfvoorzienend worden van de twee bedrijven zorgt voor meer ruimte op het elektriciteitsnetwerk aangezien daar de vraag daalt. Dit biedt ruimte om nieuwe bedrijven of woningen aan te kunnen sluiten. De vraag naar elektriciteit is op dit moment groter dan het aanbod. Ter indicatie 1 MW is het stroomverbruik van ca. 285 woningen (bij een gemiddeld verbruik 3500 KW per huishouden). Het ontlasten van het netwerk is gelet op de huidige netcongestie van groot belang, hierbij verwijzen wij naar de brandbrief die op 15 juni 2023 namens de regio is verstuurd aan de minister waarin de urgentie van dit probleem is aangegeven (zie bijlage 1). Het onderhavige initiatief sluit aan voorstellen die in deze brandbrief worden gedaan ten aanzien van de prioritering van projecten. Voorrang moet worden gegeven aan initiatieven die: • Aantoonbaar bijdragen aan het verkleinen van het probleem. • Aantoonbaar bereid zijn om te investeren in duurzame oplossingen. (duurzame opwek en opslag) • In technische zin het snelst bijdragen aan verbetering van de middellangetermijn voorspellingen rond congestie. Het initiatief voldoet aan deze criteria. Locatie, financiering en stroomafname zijn bovendien in handen van één partij, waardoor snel tot realisatie kan worden overgegaan en de druk op elektriciteitsnetwerk op relatief korte termijn verlicht kan worden. Het probleem van de transportschaarste op het net is ook aangegeven in de brief van Enexis van 20 juni 2023 (zie bijlage 2). Idealiter zouden de panelen op de daken van de bebouwing geplaatst
--	--

	moeten worden. Dit is helaas in deze situatie niet haalbaar waardoor is gekozen voor een veldopstelling op eigen grond naast het agrarisch bouwvlak. Gelet op de bijdrage die het plan levert aan het probleem van de netcongestie en daar (zeker op de korte termijn) geen andere oplossingen voor zijn, kan worden ingestemd met de locatiekeuze. Opgemerkt wordt dat het een tijdelijke vergunning betreft en gaat om een relatief klein zonnepark. Ook in de RES is aangegeven dat zonneparken in het buitengebied noodzakelijk zijn om te kunnen voorzien in de ambities ten aanzien van het produceren van duurzame energie. De zogenaamd 'Verspreide opwek' van de diverse zonnevelden in de regio is ook expliciet opgenomen in de Voortgangsrapportage RES MRE. Deze geven een essentiële bijdrage aan het regionale bod van 2 TWH aan grootschalige opwek. Het zonnepark heeft uiteraard een impact op het landschap maar met de gekozen opstelling en de randvoorwaarden ten aanzien van de terreininrichting blijven deze ruimtelijke gevolgen beperkt. In de paragrafen zorgvuldig ruimtegebruik en omgevingskwaliteit wordt hierop nader ingegaan.
Zorgvuldig ruimtegebruik en omgevingskwaliteit Het voorgenomen zonnepark heeft een aanzienlijke impact op de omgevingskwaliteit en het landschap, zonder afdoende maatregelen om de omgevingskwaliteit te verbeteren. Het plan voorziet in een goede analyse van het plangebied (broekontginning), maar wij zien een gemiste kans in de uitwerking om een blijvende kwaliteit te realiseren in het landschap. De gemeente streeft volgens hun visie naar behoud en versterking van de natuur- en landschapselementen in het gebied. Ontwikkelingen dienen op groene wijze te worden uitgewerkt (houtwallen, groene inpassing, kavelbeplanting). Het is niet duidelijk hoe de landschappelijke inpassing hieraan blijvend, dus ook na	<i>Reactie gemeente</i> De zonnepanelen hebben een omvang van ca. 1.2 hectare (netto). De locatie is betrekkelijk diep en smal. De impact op het landschap blijft hierdoor beperkt. Het hoogste punt van de stellingen met panelen bedraagt maximaal 2 meter. Het zonnepark wordt in de lengterichting geflankeerd door struweelhagen, die het zicht op de stellingen met panelen grotendeels wegnemen. De projectlocatie valt binnen het landschapstype broekontginningen. Deze relatief natte gebieden zijn pas laat ontgonnen. Het gebied kenmerkte zich door kleine percelen afgeschermd met heggen of bomenrijen.

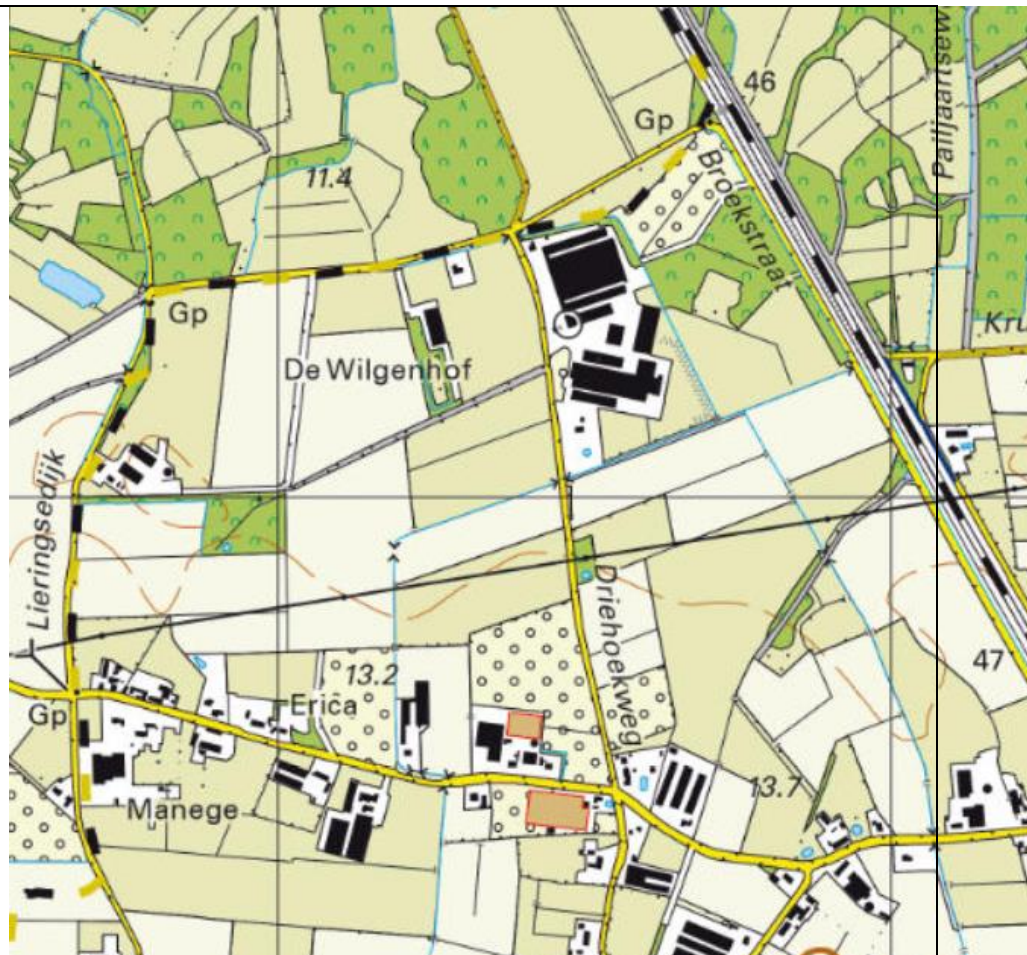
beëindiging van het zonnepark, hieraan bijdraagt.

Zo wordt een deel van de inpassing, het bloemrijkgrasland 5.880 m², weggehaald na 25 jaar (Pagina 18). Er wordt inderdaad een struweelhaag geplaatst, maar het is niet duidelijk welke landschappelijke meerwaarde deze haag heeft. Wij verzoeken u verder toe te lichten hoe de ontwikkeling zorgt voor een blijvende versterking van de omgevingskwaliteit en de structuren van het gebied.

(topotijdreis 1925)

Door de latere ruilverkaveling/schaalvergroting zijn steeds grotere percelen ontstaan en veel landschapselementen verwijderd. Hierdoor is een meer open gebied ontstaan.

(topotijdreis

2022)

Met het plaatsen van de heggen aan weerszijden van het zonnepark (haaks op de weg) wordt het karakter van het meer kleinschalige cultuurlandschap voor een deel teruggebracht. Heggen dragen in brede zin bij aan de verbetering van de kwaliteit van het landschap en andere (klimaat)doelstellingen (Bron: Heg, Kenneth F. Rijdsdijk):

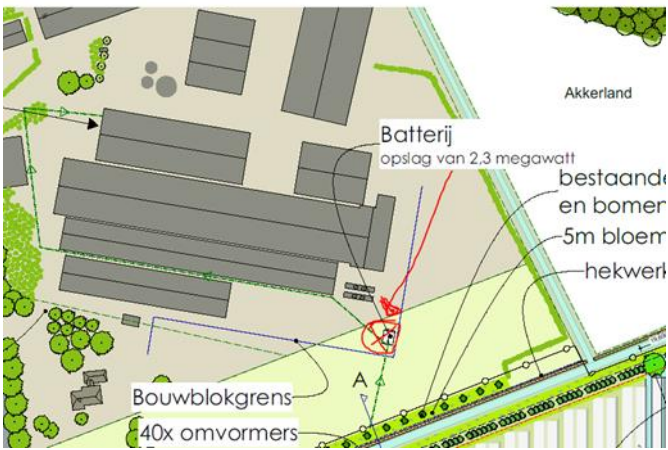
- Heggen zorgen voor toename van het aantal dieren- en plantensoorten; (leefgebied in de vorm van voedsel, schuil- en nestgelegenheid / verbindingsroutes)
- Heggen zorgen voor opslag van koolstof uit atmosfeer;
- Heggen helpen bij het vasthouden van water;
- Heggen verlagen temperatuur landschap;
- Heggen trekken natuurlijke vijanden aan van plaagdieren;
- Heggen helpen waarschijnlijk ook de kans op het verspreiden van mens-dier overdrachtelijke ziektes te verlagen.

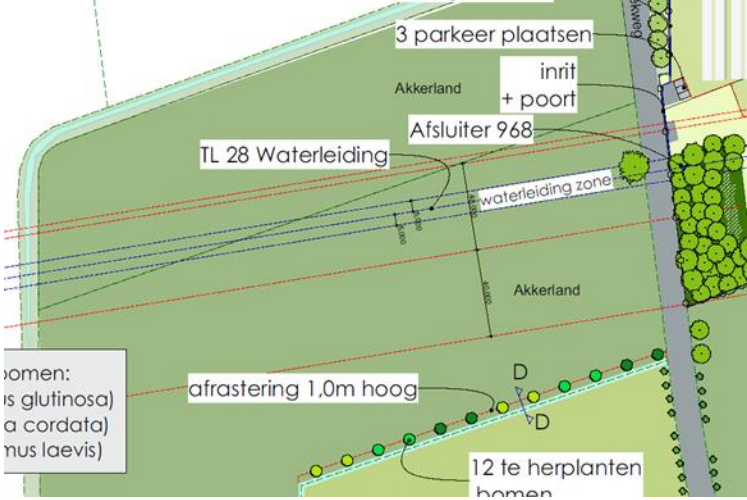
Eén van de struweelheggen wordt geplaatst langs een watergang. In combinatie met de noodzakelijke onderhoudsstrook ontstaat hier een brede bufferzone die de uitlogging van stoffen (stikstof/fosfor) tegengaat wat weer ten goede komt van de waterkwaliteit. Ook na het verwijderen van het zonnepark leveren de te behouden heggen een wezenlijke bijdrage aan de ruimtelijke kwaliteit en de belevingswaarde van het gebied. De kavelgrenzen zijn ook vanuit een cultuurhistorisch oogpunt logische plekken voor het aanleggen van deze landschapselementen. Voor de aanplant wordt gebruik gemaakt van streekeigen soorten. Deze struweelheggen kunnen een eerste

	aanzet zijn voor het creëren van een meer fijnmazig netwerk van heggen/hagen/beplanting in dit gebied. Dit sluit direct aan bij de doelstellingen uit de omgevingsvisie om te komen tot een meer circulaire en natuurinclusieve landbouw, waarbij het landschap, de bodem en waterhuishouding bepalend zijn. In de visie worden hiervoor de volgende gebiedskaders genoemd: • We maken ruimte voor het opvangen van water en planten bomen en struiken die droogte goed verdragen en water kunnen vasthouden. • Door inrichting en beheer van het buitengebied beter af te stemmen op de natuur, vergroten we de biodiversiteit. • Agrarische ondernemers ondersteunen en stimuleren we in de omschakeling naar kringlooplandbouw. Bloemrijk grasland Het bloemrijke grasland is geprojecteerd in stroken aan weerszijden van de aan te planten struweelheggen. In de ontwerpbeschikking is geen verplichting opgenomen om het bloemrijke grasland na het verwijderen van het zonnepark in stand te houden. Beheer zal aan de buitenzijde van het plangebied, gelet op het behoud van de struweelheggen niet noemenswaardig veranderen, aangezien toch een onderhoudsstrook voor de watergang en het beheer van de heggen moet worden vrijgehouden. Een smalle strook van 5 meter zich bovendien niet goed voor agrarische activiteiten. Het aanleggen van het bloemrijke grasland is primair bedoeld om de negatieve effecten van het zonnepark te compenseren en niet als een blijvende verplichting.
Maatschappelijke meerwaarde en bijdrage aan andere doelen Wij twijfelen aan de maatschappelijke meerwaarde van de voorgestelde ontwikkeling. Het is onduidelijk of de voorgestelde toegevoegde waarde, zoals een picknickbank met educatieve en bio diverse elementen, voldoende bijdraagt aan de maatschappelijke doelstellingen van de gemeente om als daadwerkelijke meerwaarde te worden beschouwd. Er lijkt geen verband te zijn tussen de picknickbank en de educatieve doelen van de gemeente (concrete	<i>Reactie gemeente</i> De maatschappelijke meerwaarde wordt op verschillende manieren bereikt. <i>Ontlasting energienet</i> De aanleg van dit zonnepark ontlast het energienetwerk en biedt daarmee ruimte voor nieuwe aansluitingen. <i>Biodiversiteit</i> De landschappelijke inpassing is primair bedoeld om de impact van het zonnepark te beperken. Het projectgebied is gelegen binnen de werkingsgebieden groenblauwe mantel / attentiezone waterhuishouding. Daarom worden aanvullende eisen gesteld. Door te werken met extra brede struweelheggen (5 meter) en stroken met bloemrijk grasland, wordt een robuuste groenstructuur gerealiseerd met een positief effect op de biodiversiteit. In verhouding tot de oppervlakte aan zonnepanelen 12.000 m² wordt op dit punt een grote tegenprestatie geleverd (8680 m² (2800 m² struweelheg / 5880 m² bloemrijk grasland). De struweelheggen blijven bovendien ook na de termijn van 25 jaar gehandhaafd en leveren daarmee een duurzame bijdrage aan het behoud/herstel van de biodiversiteit. De oost-west opstelling van het zonnepark is niet gekozen voor de bevordering van biodiversiteit en bodemkwaliteit. Deze opstelling is vooral beter voor een meer gelijkmatige opbrengst van de panelen. Het negatieve

uitwerking ontbreekt). De Oost-West opstelling is bedoeld voor de bevordering van biodiversiteit en bodemkwaliteit. Onderzoek heeft aangetoond dat een grotere ruimte tussen de tafels met panelen resulteert in een grotere diversiteit aan soorten. Daarom verzoeken wij u om geen Oost-West opstelling te kiezen, aangezien er bijna geen vegetatie groeit in die richting. We raden in plaats daarvan aan te kiezen voor een zuidelijke opstelling.	effect van deze oriëntatierichting op het bodemleven / plantengroei is onderkend. Aan de hoge zijde van de stellingen met panelen is daarom een tussenruimte voorzien (1,4 meter), aan de lage zijde bedraagt de ruimte tussen de stellingen 3 meter. In de voorwaarden bij de vergunning is verder opgenomen dat voor en tijdens de ingebruikname van het zonnepark metingen (organisch stofgehalte, het bodemleven en bodemstructuur) moeten plaatsvinden om de effecten goed te kunnen monitoren en tijdig te kunnen sturen. <i>Educatie</i> Informatiebord Hierop wordt technische uitleg gegeven over de capaciteit van het zonnepark en de bijdrage die het project levert aan klimaatadaptatie (wateropvang) en het versterken van de biodiversiteit en de ruimtelijke kwaliteit (struweelheggen). Excursies Op afspraak wordt voor scholen/groepen de mogelijkheid geboden voor een rondleiding en uitleg over het zonnepark (tenminste 5 maal per jaar). Picknickbank De picknick bank is een aanleiding (uitnodiging) voor wandelaars/ fietsers om op deze plaats te pauzeren. Op dat moment kan ook kennis worden genomen van het educatiebord. <i>Wateropvang</i> De aanleg van het zonnepark wordt gecombineerd met het aanleggen van een voorziening voor de omvang van het water bij hoge waterstanden in de aangrenzende waterlopen. Uit de Klimaatatlas die de gemeente Best samen met Waterschap De Dommel heeft opgesteld blijkt dat de omgeving van de locatie van het zonneveld gevoelig is voor een overstroming vanuit de watergang van het Waterschap. In de omgeving hebben waterschap en gemeente geen gronden. Met dit project ontstaat nu wel de realisatie van een overloop- en opvanggebied wat een majeure maatschappelijke meerwaarde is. De waterberging dient ook na het verwijderen van het zonnepark in stand gehouden te worden. <i>Innovatie/ nieuwe oplossingen</i> Daarnaast wordt er in het project een accu toegepast. Hiermee kunnen stroompieken worden opgevangen en voorkomen wat vanwege de actuele netcongestie maatschappelijke meerwaarde geeft. Tenslotte worden verbruik en opwek hiermee ook rechtsreeks aan elkaar gekoppeld en wordt een grootverbruik opgelost. <i>Verbetering milieu</i> Het plaatsen van het zonnepark geeft de bodem ook rust. In de zin dat deze gedurende een lange periode niet jaarlijks wordt omgeploegd, bewerkt, bemest en geen chemische bestrijdingsmiddelen worden toegepast. Dit zou moeten leiden tot een verbetering van de bodemkwaliteit. In ieder geval op de delen van het terrein waar geen panelen worden geplaatst. Het plaatsen van de struweelheg naast de watergang, zorgt in combinatie
---	--

	met de onderhoudsstrook, voor een brede bufferzone wat ten goede komt aan de biodiversiteit en waterkwaliteit van de watergang.
Regionale afstemming en samenwerking Er lijkt onvoldoende overleg en afstemming te hebben plaatsgevonden met omliggende gemeenten en de netwerkbeheerder, wat kan leiden tot overlap met andere duurzame energie-initiatieven in de omgeving. In het voorontwerp hebben wij aangegeven dat er afstemming moet plaatsvinden met de Netbeheerder voor eventueel een aansluiting bij overcapaciteit.	<i>Reactie gemeente</i> Er heeft wel degelijk afstemming plaats gevonden met de netbeheerder, Enexis. De (on)mogelijkheid om dit zonneveld aan te sluiten op het netwerk, in ieder geval op korte termijn, heeft geleid tot een aanpassing van het plan. Het gaat daarbij om de volgende punten: ⇒ Directe aansluiting Aarleseweg 31 op zonnepark; ⇒ Gebruik van deel opgewekte elektriciteit voor verwarming (Driehoekweg 20). ⇒ Plaatsen batterij voor opslag van stroom. In verband met deze aanpassing is gekozen voor een Oost-West opstelling van het zonneveld, zodat op een zo gelijkmatige mogelijk wijze stroom wordt opgewekt en geen sprake is van grote pieken en dalen. De opgewekte stroom wordt gebruikt door de twee aangesloten bedrijven waarvoor de omvang van het park toereikend zou moeten zijn, in beginsel is geen sprake van overcapaciteit. Dit neemt niet weg dat aansluiting op het netwerk niet wenselijk zou kunnen zijn, zodat op bepaalde momenten toch stroom aan het net geleverd zou kunnen worden. Wanneer deze aansluiting zou kunnen plaatsvinden is niet duidelijk gelet op de brief van Enexis, komende 5 tot 10 jaar lijkt dit toch nog zeer problematisch te zijn. Binnen de RES MRE vindt afstemming en overzicht plaats van de opwek binnen de regio. De zogenaamd 'Verspreide opwek' van de diverse zonnevelden in de regio is ook expliciet opgenomen in de Voortgangsrapportage RES MRE. Deze geven een essentiële bijdrage aan het regionale bod van 2 TWH aan grootschalige opwek.
Juridische haalbaarheid In het plan wordt aangegeven in een aansluiting te voorzien met Aarleseweg 31, echter houdt de vergunning voor de aansluiting op bij het einde van het zonnepark. Daarom vragen wij ons af of de uitvoering van het plan juridisch haalbaar is zolang de aansluiting met Aarleseweg 31 niet volledig in het plan betrokken is	<i>Reactie gemeente</i> Voor de aanleg van een elektriciteitskabel tussen het zonnepark en de locatie Aarleseweg 31 is ons inziens geen omgevingsvergunning vereist, waardoor deze leiding buiten het projectgebied is gelaten. (Activiteiten afwijken bestemmingsplan / uitvoeren van een werk geen bouwwerkwerk zijnde). Vergunningsvrij (afwijken bestemmingsplan) Het aanleggen van leidingen is, op grond van artikel 2 lid 18 sub d van Bijlage II van het Bor, vergunningsvrij voor de activiteiten genoemd in artikel 2.1 lid 1 onder a en c Wabo. Artikel 2.1 lid 1 sub b Wabo In het bestemmingsplan Buitengebied 2021 is wel een aanlegvergunningstelsel opgenomen voor het aanleggen van ondergrondse transportleidingen binnen de dubbelbestemmingen Archeologie 4 en Archeologie 5. Het aanleggen van een ondergrondse kabel blijft echter onder de in het plan genoemde grenzen. (niet breder dan 50 centimeter/ oppervlakte niet groter dan 500m2 en 2500 m2) Een aanlegvergunning is derhalve niet vereist.

Zienswijze 4 Tennet	
4a. hoogte Op basis van de ontvangen stukken kan nog geen positief advies worden gegeven op het zonnepark en de hoogte daarvan.	<i>4a reactie gemeente</i> De stellingen met zonnepanelen worden allemaal geplaatst buiten de belemmeringszone. Het hoogste punt van de panelen bedraagt 2 meter boven maaiveld. Wel binnen de belemmeringszone komen een hekwerk (hoogte 1.25 meter) en een struweelheg (zuidzijde), voor de beplanting geldt een maximumhoogte van 2 meter (gelet op de voorwaarde van laagblijvende beplanting).
4b. afsluiter Er staat in de tekening "afsluiter 968" vermeld rondom onze mast 132. Het is niet te herleiden waar dat precies uit bestaat, maar onze mast moet geheel vrij blijven van beplanting/ bomen etc. rondom de mast. Daarnaast moet de mast ook te alle tijde toegankelijk blijven vanaf een openbare weg met een pad van 5.00 meter breed.	<i>4b reactie gemeente</i> De afsluiter 968 is een onderdeel van de Waterleiding van BrabantWater die door het plangebied loopt. Deze afsluiter ligt binnen het perceel kadastraal bekend als gemeente Best, sectie K, nr. 33 waarop ook mast 132 staat. Dit perceel (eigendom gemeente Best) valt buiten het plangebied, hier verandert niets qua bereikbaarheid/ toegankelijkheid van de mast. De op de tekening aangegeven beplanting op dit perceel is bestaand. Via de openbare weg is de mast bereikbaar, het beheer van dit gebiedje staat los van het te realiseren zonnepark. Het onderhoud van de beplanting rondom de mast ligt bij de gemeente, dit zal in de komende winterperiode weer plaatsvinden.
4c batterij-opslag Batterij-opslag zou niet mogelijk zijn.	<i>4c reactie gemeente</i> De batterij wordt geplaatst binnen het bouwvlak van het bedrijf aan de Driehoekweg 20. De afstand tot de belemmeringsstrook van de hoogspanningsleiding bedraagt ca. 155 meter.

4d Op het perceel Best K25 worden nieuwe bomen aangeplant. Deze zouden net binnen de belemmeringenstrook vallen. Het is niet mogelijk bomen en hoge beplanting te plaatsen binnen de belemmerde strook.	 De nieuwe bomen (12) worden aan de zuidkant van perceel K25 aangeplant. Dat is buiten de belemmeringszone van de hoogspanningsleiding, de kortste afstand bedraagt ca. 20 meter. De belemmeringszone is aangegeven op de inrichtingstekening van het zonnepark (rode stippellijn).
4e Verzocht wordt om enkele voorwaarden te verbinden aan de te verlenen vergunning. • Geen trafostations in de belemmerde strook; • Het is niet toegestaan om laadpalen onder de hoogspanningsverbinding te positioneren. Bij brand zorgt een (langdurige) vuurlast dat de geleiders van onze hoogspanningsverbinding mogelijk kunnen beschadigen, smelten en/of breken; • In de nabijheid van een hoogspanningsleiding kan hinder worden ondervonden van elektromagnetische beïnvloeding. Om een veilige werking van apparatuur en	<i>4e reactie gemeente</i> Dit verzoek wordt overgenomen, de genoemde voorwaarden worden opgenomen in de vergunning. Echter met uitzondering van de laatste bepaling aangezien het onderhavige project niet ziet op het plaatsen van zonnepanelen onder de hoogspanningsmast/leidingen. Aanvrager wordt verder gewezen op de verplichting om voor de uitvoering van de werkzaamheden toestemming aan te vragen via toestemming@tennet.eu.

veiligheid met betrekking tot objecten te garanderen kan het noodzakelijk zijn mitigerende maatregelen te treffen. Wij adviseren om een beïnvloedingsstudie ten aanzien van wederzijdse beïnvloeding volgens de hiervoor geldende NEN-Normeringen te laten uitvoeren. U bent hier als initiatiefnemer verantwoordelijk voor. • Metalen afrastering geplaatst in de lengterichting van de hoogspanningsverbinding moet tenminste om de 100 meter geaard te worden. Bij meer dan 1000 meter afrastering in de lengterichting van de hoogspanningsverbinding moet er door middel van het opnemen van isolatoren gesectioneerd worden. • Alleen laagblijvende beplanting is toegestaan in de belemmerde strook. • Zonnepanelen (PV) kunnen worden toegestaan, mits onder de hoogspanningsmast het frontpaneel van glas en de ondersteuningsconstructie van niet-	
---	--

brandbaar materiaal wordt vervaardigd.	
	De reactie van Tennet betrof meer een verzoek voor een verduidelijking van het plan. Bovenstaande toelichting is op 12 juni 2023 verzonden aan Tennet. In een mail ontvangen op 19 juni 2023 is door Tennet aangegeven dat akkoord kan worden gegaan met de ontwikkeling Ten aanzien van punt 4d is de volgende aanvullende opmerking gemaakt. Bomen perceel K25 <i>Bij de aanplant van de bomen moet er rekening mee gehouden worden dat de bomen zodanig onderhouden worden dat bij omvallen en/of groei deze altijd met een afstand van minimaal 7.00 meter buiten het bereik van de buitenste geleiders moeten blijven om overslag te voorkomen.</i> Deze laatste opmerking is toegevoegd aan de voorwaarden die op verzoek van Tennet aan de omgevingsvergunning worden verbonden.

